

**URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KOMUNICIRANJE**

gp.ukom@gov.si

Številka: 010-182/2018-3
Datum: 11. 6. 2018

Zadeva: Predlagam.vladi.si št. 9146-112

Na Ministrstvo za javno upravo in Ministrstvo za pravosodje ste poslali predlog, da vlada zagotovi spoštovanje rokov, ki so predpisani za odločanje v upravnih in sodnih postopkih, da zagotovi do molka ne bo prihajalo in da uradnik ali sodnik, ki krši roke za to odgovarja, ker da ni sposoben opravljati službe.

V nadaljevanju pošiljamo odgovor iz pristojnosti Ministrstva za javno upravo, ki se nanaša na odločanje o upravnih zadevah, s tem povezanim molkom in odgovornostjo uradnih oseb.

V upravnih zadevah je z Zakonom o splošnem upravnem postopku (ZUP) določen splošni dvomesečni rok za izdajo in vročitev odločitve, ter v izjemnih primerih, ko se odloča v t.i skrajšanem ugotovitvenem postopku (prim. 144. člen ZUP), enomesečni rok za izdajo in vročitev odločitve, v obeh primerih šteto od popolnosti vloge oziroma začetka postopka po uradni dolžnosti. S področnimi zakoni, ki urejajo konkretne upravne zadeve, se s splošnim zakonom določeni roki lahko spremenijo tako, da se skrajšajo ali podaljšajo, če to narekujejo okoliščine konkretnega upravnega odločanja. Dvomesečni rok je določen tudi za odločanje na drugi stopnji. Namen zakonske določitve roka na obeh stopnjah upravnega odločanja je v usmeritvi organa, da postopek vodi hitro in brez zavlačevanja, ter predvsem v varovanju pravnega položaja stranke pred pasivnostjo ali neodzivnostjo organa. S tem prizadeta stranka dobi možnost vplivanja na pristojnost organa, saj z vložitvijo pravnega sredstva v upravnem postopku ali tožbe v upravnem sporu, pristojnost za odločanje prenese na hierarhično višji organ oziroma sodišče, zato se pravnosistemsko ne more zgoditi, da o zahtevku stranke ne bi bilo odločeno, ker ga organ ne vzame v obravnavo. Govorimo o varovani in iztožljivi pravici do obravnavanja njenega zahtevka stranke.

Strinjamo se, da do situacij, ko je zakoniti rok za izdajo in vročitev odločbe prekoračen, ne bi smelo prihajati, v to so nedvomno usmerjena prizadevanja vlade in vseh drugih organov, ki opravljajo nadzor nad odločanjem v upravnih zadevah. Prav tako lahko pritrdimo, da je v primeru neopravičljivih razlogov za zamudo treba ugotavljati morebitno odgovornost. Ob teh pa opozarjamo, da vsaka prekoračitev roka ni posledica malomarnega dela uradne osebe. Slednja je v postopku zavezana načelom varovanja pravic stranke, zaslišanja stranke in materialne resnice (prim. 7., 8. in 9. člen ZUP), zato o nezakoniti prekoračitvi roka ni mogoče govoriti, če je to povezano z izvedbo nujnih procesnih dejanj, zaradi spoštovanja procesnih pravic stranke in

ugotavljanja materialne resnice. Zahtevnost določenih postopkov praviloma terja več procesnih aktivnosti (npr. sklic ene ali več ustnih obravnav, izvajanje različnih dokazov), zato takšnih postopkov objektivno ni mogoče zaključiti v dvomesečnem roku. Kolikor organ postopal drugače, bi bila odločba nezakonita, ker bi temeljila na nepopolno ugotovljenem dejanskem stanju ali pa ne bi bile spoštovani osnovni procesni standardi, ki omogočajo aktivno udeležbo stranke v postopku in s tem povezano varstvo njenega pravnega položaja. Ob tem je treba vzeti v obzir tudi, da stranke pogosto odločilno vplivajo na čas sprejema odločitve, ne redki so primeri, ko stranka ob vložitvi vloge, niti po prvem pozivu ne predloži dokazov, na katere opira svojo odločitev, ali zahteva podaljšanje roka za predložitev, čeprav bi z dokazi o izpolnjevanju pogojev morala razpolagati, ko se je odločila, da vloži zahtevek, ali ko večkrat opravičuje odsotnost na ustni obravnavi. Takrat bi organi morebiti celo lahko zaključili postopek, vendar bi bilo neugodno za stranko, saj bi bil zahtevek zavrnjen, zato pogosto na račun roka za izdajo odločbe, stranki dajejo dodatne možnosti, da bi normativnim zahtevam lahko zadostila in pridobila upravni akt, ki ga pričakuje.

Zavedamo se, da so zgoraj navedena izhodišča splošna, a hkrati ne pristajamo na posploševanje, da se roki v upravnih postopkih ne spoštujejo, niti da uradne osebe v primeru neupravičenega preseganja rokov za to niso odgovorne. Primere prekoračitve rokov je treba obravnavati posamično. Zavedanje pomena spoštovanja rokov tako z vidika interesa stranke kot z vidika interesa države, je nedvomno prisotno pri vsakodnevnem delu organov in njihovih uradnih oseb. Tudi zaradi tega deluje Inšpektorat za javni sektor, katerega ena od najpomembnejših nalog pri nadzoru spoštovanja pravil upravnega postopka, je prav nadzor nad spoštovanjem pravil o rokih za zakonit zaključek upravnega postopka.

S spoštovanjem.

Pripravil:
mag. Matjaž Remic, sekretar

mag. Igor Kotnik
GENERALNI DIREKTOR